

5. KATEGORIJA (3. RAZRED GIMNAZIJE)

Za školsko natjecanje u 5. kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te sljedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO– OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Društveni razvoj i društvene promjene u hrvatskim zemljama u Habsburškoj Monarhiji tijekom 18. stoljeća: utjecaj prosvijećenog apsolutizma i teritorijalnih promjena na razvoj društva Od revolucije prema građanskom društvu: transformacija staleških društava prema građanskom društvu i stvaranje modernih nacija	Domena A. Društvo	POV SŠ A.3.1. Učenik procjenjuje društvene promjene i migracije u svijetu i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Učenik: - <i>objašnjava</i> društvene promjene u Habsburškoj Monarhiji u 18. stoljeću; - <i>uspoređuje</i> društva Banske Hrvatske i Vojne krajine u 18. st. - <i>procjenjuje</i> društveni razvoj prema građanskom društvu na europskome i hrvatskome prostoru
Utjecaji prosvjetiteljstva na razvoj ekonomskih teorija i gospodarski razvoj Europe i hrvatskih zemalja	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.3.1. Učenik prosuđuje različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18. do početka 20. stoljeća	- <i>povezuje</i> gospodarske promjene u doba prosvijećenog apsolutizma na prostorima hrvatskih zemalja s kontekstom gospodarskoga razvoja Habsburške Monarhije
Politički razvoj velikih europskih država u 18. stoljeću. Uloga Vojne krajine u habsburškim ratovima 18. stoljeća Doba revolucija: utjecaji ideologija i građanskih revolucija 18. i 19. stoljeća na razvoj hrvatskih	Domena D Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama do početka 20. stoljeća POV SŠ D.3.2. Učenik <i>klasificira</i> modele i	- <i>uspoređuje</i> političke odnose u Europi te uzroke i posljedice ratova u 18.st. - <i>analizira</i> revolucionarna i politička zbivanja na američkom kontinentu do kraja 19. stoljeća

zemalja i oslobodilačke pokrete u Osmanskom Carstvu.		različite koncepte nacionalnih integracija u svijetu i na prostoru hrvatskih zemalja	- <i>objašnjava</i> revolucionarna zbivanja na europskom kontinentu zaključno s Bečkim kongresom te njihovu recepciju u hrvatskim zemljama
Utjecaji ideja prosvjetiteljstva na hrvatske prostore	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV. SŠ E.3.1 Učenik vrednuje kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce, umjetničke stilove u svijetu, Europi i hrvatskim zemljama od 18.st.do početka 20.st.	- <i>prosuduje</i> utjecaje prosvjetiteljstva na razvoj kulturnih gibanja i ljudskog stvaralaštva na hrvatskim prostorima

Za županijsko natjecanje u 5. kategoriji 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te sljedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Atlantska trgovina i agrarna revolucija. Rast gospodarstva pod utjecajem industrijskih revolucija Gospodarski učinci modernizacijskih procesa u hrvatskim zemljama u 19. stoljeću i na početku 20. stoljeća	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.3.1. Učenik prosuduje različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18.st. do početka 20.st.	Učenik: - <i>objašnjava</i> dinamiku gospodarskih promjena s posebnim osvrtom na kolonijalne odnose - <i>procjenjuje</i> posljedice industrijske i agrarne revolucije na gospodarstvo svijeta i hrvatskih zemalja
Ključni izumi i znanstvena otkrića kao pokretači industrijskih revolucija i mijena u svakodnevnom životu Utjecaj društvenoga razvoja i obrazovanja na razvoj znanosti od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća Veliki znanstvenici 19. stoljeća	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ B.3.1 Učenik prosuduje različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18.st. do početka 20.st.	- <i>analizira</i> povezanost industrijskih revolucija s razvojem obrazovanja, znanosti, tehnologija i komunikacija na primjeru pojedinih nacionalnih država od 18. do početka 20. stoljeća

Doba revolucija: utjecaji ideologija i građanskih revolucija 18. i 19. stoljeća na razvoj hrvatskih zemalja i oslobodilačke pokrete u Osmanskom Carstvu. Doba nacija: modeli nacionalnih integracija i hrvatske zemlje u kontekstu političkih ideologija i koncepcija preustroja Habsburške Monarhije (centralizam, dualizam, trijalizam, federalizam)	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama do početka 20. stoljeća POV SŠ D 3.2 Učenik klasificira modele i različite koncepte nacionalnih integracija u svijetu i na prostoru hrvatskih zemalja.	- <i>objašnjava</i> revolucionarna zbivanja na europskom kontinentu od Bečkog kongresa te njihovu recepciju u hrvatskim zemljama - <i>izdvaja</i> uzroke i posljedice nacionalnih pokreta i ideologija u Europi i njihov utjecaj na oslobodilačke pokrete na prostoru Osmanskoga Carstva; - <i>klasificira</i> različite koncepte nacionalnih integracija u svijetu i u hrvatskim zemljama - <i>tumači</i> primjere modela nacionalnih pokreta i ideologija s naglaskom na hrvatske primjere

Za državno natjecanje u 5. kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te sljedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Modernizacija i demografski rast: razvoj društva u svijetu, Europi i Hrvatskoj u drugoj polovici 19. stoljeća	Domena A. Društvo	POV SŠ A.3.1. Učenik procjenjuje društvene promjene i migracije u svijetu i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća	Učenik: - <i>analizira</i> utjecaj migracija na društvene promjene u svijetu i hrvatskim zemljama od sredine 19. stoljeća do 1918. godine.
Od kolonijalizma do imperijalizma: Uzroci i tijek Prvoga svjetskog rata te položaj hrvatskih zemalja na početku 20. stoljeća.	Domena D. Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama	- <i>objašnjava</i> kolonijalne odnose u svijetu, krize i sukobe na prijelazu 19. u 20. stoljeće

		početkom 20. stoljeća.	-<i>analizira</i> imperijalističke politike i međunarodne odnose -<i>tumači</i> Prvi svjetski rat te njegove posljedice na hrvatske zemlje
Klasicizam, romantizam, impresionizam, moderna i secesija na hrvatskim prostorima Položaj i uloga Crkve u 19. stoljeću. Konfesionalni odnosi među crkvama i sekularizacija školstva	Domena E. Filozofsko-religijsko-kulturno područje	POV. SŠ E.3.1 Učenik <i>vrednuje</i> kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce, umjetničke stilove u svijetu, Europi i hrvatskim zemljama od 18.st.do početka 20.st.	- <i>prosuduje</i> utjecaj filozofskih teorija na razvoj kulturnih gibanja i ljudskog stvaralaštva; - <i>objašnjava</i> položaj i ulogu Crkve u nacionalnim državama Europe - <i>istražuje</i> primjere filozofskih pravaca i umjetničkih stilova